

Kungsgatan 31

Kvarteret Freja 1 i hörnet av Kungsgatan/Skolgatan byggt år 1895 och arkitekten heter inte helt obekant Lars Kellman som har ritat många byggnader i Borås. Byggnaden är väldigt välbevarad och präglas av en tidtypisk panelarkitektur som är väldigt rikt på detaljer som konsoler, fönsteröverstycken och balkonger. Byggnadstypen var mycket vanlig i Borås på 1890-talet. Även Kungsgatan utformades som en elegant esplanad med en vacker trädallé och kullersten på gatan. Man kan ju jämföra denna bild mot hur gatan ser ut i dag en 4-filig genomfartsled som trafiken dundrar igenom Borås 24 timmar om dygnet.

Foto Glenn Murberg 20150801

Här är en bild som jag fotograferade 2015 och byggnaden är fortfarande lika vacker som den var på 1890-talet och det är skönt att det finns de gamla byggnaderna fortfarande finns kvar. Det finns ju några guldkorn var runt Sturegatan, Skolgatan och Södra Kyrkogatan.

En ny byggnadsordning för Borås infördes år 1875 och gav bättre förutsättningar för stadsplaneringen, som en direkt följd av detta utvidgades den ursprungliga rutnätsstaden mot öster vid Kungsgatan samt till Lidaholmsgatan söder om nuvarande Fabriksgatan. I den nya stadsplanen som fastställdes år 1878 lades bland annat grunden till den nya stadsdelen Lugnet när kvarteren mellan Kungsgatan, Järnvägsgatan, Sturegatan och Åsbogatan stadsplanerades. De tre norra kvarteren Bifrost, Frigga och Freja, bebyggdes i huvudsak med villor och flerbostadshus, avsedda för välbeställda borgare vilket bland annat påkostade och planlösningar med stora våningar innehållande 3-5 rum och kök vittnar om.

Foto Glenn Murberg 20180119

Innergården på Freja 1 och byggnaden är lika vacker här som vid Kungsgatan och rikt på trädetaljer även här på insidan.

Kvarteren i den södra delen av området reserverades för institutionsbyggnader och bebyggdes under 1880- och 1890-talet med två skolor, Caroliskolan byggd 1880 och Gustav Adolfskolan byggd år 1894, samt ett nytt sjukhus med tillhörande parkanläggning år 1891-93. Något år senare växte Lugnet kraftigt utanför gällande stadsplan när en oreglerad bostadsbebyggelse uppfördes för främst arbetare och hantverkare. Ytterligare stadsdelar skulle snart behöva bebyggas för att möta befolkningsökningen Stadens invånare hade under perioden 1890-1905 mer än fördubblats och ökat från 8.106 personer till 18.539. Öster om den gamla stadskärnan började Villastaden att växa fram under 1900-talets första år. Stadsdelen fick en stadsplan år 1906 och byggdes därmed ut med i huvudsak mindre flerbostadshus av villakarakter vilket sannolikt givit namnet åt stadsdelen. I Villastaden uppfördes även större, relativt påkostade flerbostadshus med för tiden stora lägenheter och stadsdelen fick en befolkning som i huvudsak tillhörde de bättre bemedlade. Fram till 1920-talets slut byggdes sedan Villastaden ut mot öster samtidigt som befintliga kvarter förtätades. Väster om stadskärnan började också stadsdelen Parkstaden att växa fram vid sekelskiftet 1900 och planlades år 1906. Samtidigt fick arbetarstadsdelarna Norrbygårde och Lugnet, liksom Landala och Elinsdal en gällande stadsplan.